

ISSN (E): 2181-4570

TEXNOLOGIYA FANINI O'QITISHDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNING O'RNINI

U.K.Nurumbetova

Toshkent viloyati pedagoglarni yangi metodikalarga urgatish milliy
markazi

Amaliy fanlar va maktabdan tashqari ta'lim metodikasi kafedrasini katta
o'qituvchisi

Annotatsiya: Texnologiya hayotimizning tobora ajralmas qismiga aylanib bormoqda va ta'lim uchun ham xuddi shunday. Hozirgi kunda o'qituvchilar o'z talabalari uchun yanada qiziqarli va interaktiv ta'lim tajribasini yaratish uchun o'qitishda texnologiyadan foydalanishga da'vat etiladi. Ushbu maqola boshqa fanlar bilan texnologiya integratsiyasiga asoslangan darsni tashkil etish talabalar va o'qituvchilarga qanday foyda keltirishi mumkinligini o'rganadi.

Kalit so'zlar: darsni tashkil etish, texnologiya integratsiyasi, kurslararo, fanlararo, ta'lim texnologiyasi, fan integratsiyasi, o'qitish strategiyalari.

Texnologiya hayotimizning barcha jabhalarini, jumladan, texnologiya tomonidan o'zgartirilgan ta'limni inqilob qildi. Hozirgi zamonda texnologiya ta'limning ajralmas qismiga aylandi va texnologiyaning turli fanlar bilan integratsiyalashuvi yangi imkoniyatlarga yo'l ochmoqda. Ta'limning an'anaviy, o'qituvchiga yo'naltirilgan yondashuvi asta-sekin o'quvchilarga yo'naltirilgan, interfaol yondashuvga almashtiriladi, bunda texnologiyadan rag'batlantiruvchi o'quv muhitini yaratish uchun foydalaniladi. Voyaga etganimizdan so'ng, biz sinfda o'tirish, o'qituvchini tinglash va uyda o'qish uchun eslatma olish kabi an'anaviy tarzda o'rgatilgan. Ushbu o'qitish usuli ko'plab talabalar uchun monoton bo'lib qoldi va uzoq muddatda samarali bo'lmadi. Ammo texnologiya misli ko'rilmagan sur'atlarda rivojlanib borayotgani sababli, ta'limning yanada innovatsion usuliga o'tish vaqti keldi. Texnologiyani boshqa fanlar bilan birlashtirish o'quv tajribasini o'zgartirishga yordam beradi va talabalarning ehtiyojlarini yanada samaraliroq qondirishga yordam beradi.

Ijodkorlik va tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish. Dars rejalarida texnologiyani joriy etish o'quvchilarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam beradi. Texnologiyani boshqa fanlar bilan integratsiyalash orqali biz o'quvchilarga tushunchalarni yaxshiroq tasavvur qilishda yordam bera olamiz, bu esa o'rganishni qiziqarli va qiziqarli qiladi. Videokonferensiya, animatsiyalar va raqamli doskalar kabi

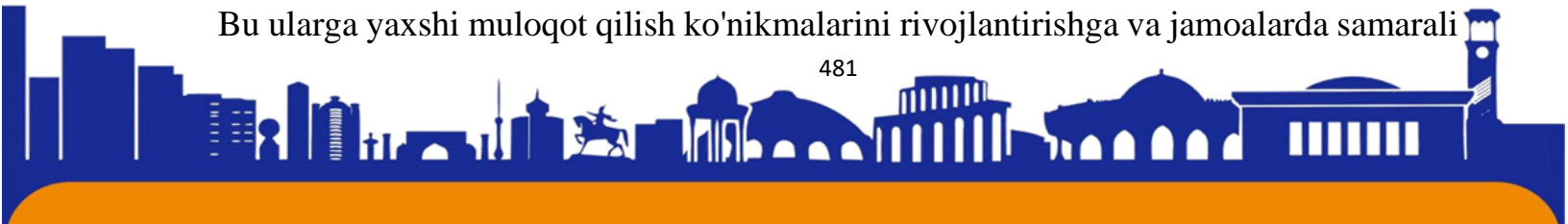

interfaol o'quv vositalari yordamida talabalar o'zlari o'rganayotgan narsalariga sho'ng'ib ketishlari va murakkab tushunchalarni o'zlariga talvasaga solmasdan tushunishlari mumkin. Talabalar texnologiyaga asoslangan loyihalar yoki topshiriqlar ustida ishlayotganlarida, ular ijodiy va innovatsion g'oyalarni o'ylab topishlari mumkin. Bu juda zarur ijodkorlik o'quvchilarda bugungi dunyoda muhim bo'lgan tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam beradi. Texnologiyaga asoslangan loyihalar orqali talabalar muammoni hal qilish ko'nikmalarini oshirishlari, narsalarga turli nuqtai nazardan qarashni o'rganishlari va samarali echimlarga erishishlari mumkin. Bu talabalarga akademik sayohatlarida ham, professional martabalarida ham yordam beradi. O'quvchilarning kelajagini shakllantirishda o'qituvchilarning o'rni katta. Sinfda texnologiyani o'z ichiga olgan yaxshi tashkil etilgan dars rejasi talabalar uchun yaxshi o'rganish tajribasini yaratishda uzoq yo'lni bosib o'tadi. Ushbu maqolada biz o'qituvchilar texnologiyani turli fanlar bilan qanday integratsiya qilishlari va dars rejalarini shunga mos ravishda o'zgartirishlari mumkinligini ko'rib chiqamiz.

O'quv tajribasini takomillashtirish. Texnologiyaning boshqa fanlar bilan integratsiyalashuvi talabalarning o'rganish tajribasini sezilarli darajada yaxshilashi mumkin. Talabalar yangi tushunchalarni o'rganish uchun darsliklarga tayanishi kerak bo'lgan davrlar o'tdi. Interfaol ta'lim dasturlari va vositalari bilan o'rganish yanada qiziqarli, qiziqarli va interaktiv bo'ldi. Ushbu o'rganish usuli, ayniqsa, an'anaviy sinf sharoitida o'rganishda muammolarga duch kelgan talabalar uchun foydalidir. Texnologiyaga asoslangan darslar har bir talabaning o'ziga xos ehtiyojlarini qondirish uchun moslashtirilishi mumkin va ular eng yaxshi ta'lim tajribasini olishlariga ishonch hosil qiladi. Bundan tashqari, texnologiyani boshqa fanlar bilan integratsiyalash talabalar uchun yaxshi ta'lim muhitini yaratishga yordam beradi. O'qituvchilar dars rejalarini sozlashlari va o'quvchilar uchun shaxsiy o'rganish imkoniyatlarini yaratish uchun ta'lim dasturlaridan foydalanishlari mumkin. Bu talabalarga o'z tezligida o'rganish imkonini beradi, bu ma'lum bir mavzu bilan kurashayotgan talabalar uchun foydalidir.

Birgalikda o'rganish va jamoaviy ish. Texnologiyani boshqa fanlar bilan integratsiyalashning asosiy afzalliklaridan biri bu hamkorlikda o'rganishni osonlashtiradi. Talabalar birgalikda texnologiyaga asoslangan loyihalar ustida ishlayotganlarida, ular bir-birlarining kuchli va zaif tomonlarini o'rganishlari mumkin. Bu ularga yaxshi muloqot qilish ko'nikmalarini rivojlantirishga va jamoalarda samarali

ishlashni o'rganishga yordam beradi. Hamkorlikdagi o'quv tajribalari, shuningdek, talabalarga muammolarni hal qilish va etakchilik ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi, vazifalarni qanday tashkil etish va ustuvorlik qilishni o'rganadi va jamoaviy ishning yanada muhim tuyg'usini rivojlantiradi. Bundan tashqari, texnologiyaga asoslangan darslar talabalarga turli nuqtai nazarlar va madaniyatlarni o'rganishga yordam beradi. Turli xil raqamli vositalar yordamida talabalar dunyoning turli burchaklaridan kelgan tengdoshlari bilan bog'lanib, ularning urf-odatlarini, an'analari va e'tiqodlari haqida bilib olishlari mumkin. Bunday ta'sir qilish talabalar o'rtasida madaniy kompetentsiyani rivojlantirishga yordam beradi, bu globallashgan dunyoda muhim ahamiyatga ega.

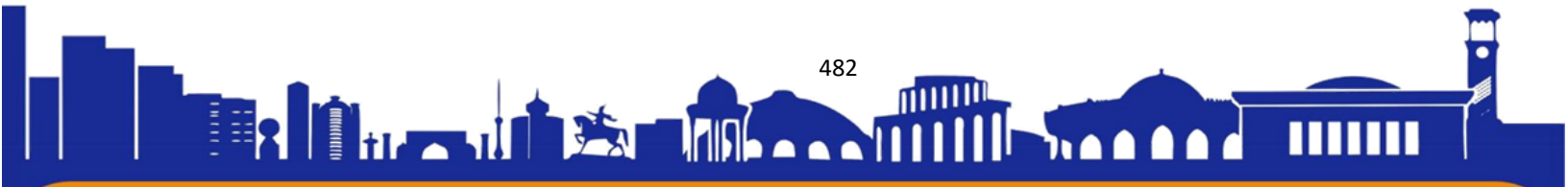
O'qituvchilar texnologiyani o'z darslariga qanday joriy qilishlari mumkin. Texnologiyani dars rejasiga kiritish ba'zi o'qituvchilar uchun juda qiyin bo'lib tuyulishi mumkin, ammo bu shart emas. Muayyan amaliyot va tajriba bilan o'qituvchilar texnologiyani boshqa fanlar bilan integratsiya qilishning samarali usullarini ishlab chiqishlari mumkin, bu esa talabalar uchun uzoq muddatda foydali bo'ladi. O'qituvchilar texnologiyani boshqa fanlar bilan integratsiya qilish uchun bir nechta maslahatlarga amal qilishlari mumkin:

1. Ta'lim dasturidan foydalaning: Ko'proq interaktiv o'quv muhitini yaratish uchun ishlatilishi mumkin bo'lgan ko'plab ta'lim dasturlari mavjud. Kahoot kabi dasturiy ta'minot! va Quizlet o'qituvchilarga o'rganishni yanada qiziqarli qiladigan interaktiv viktorinalar va o'yinlar yaratishda yordam berishi mumkin.

2. Videolardan foydalaning: Videolar tushunchalarni tushunishni osonlashtirishning ajoyib usuli bo'lishi mumkin. O'qituvchilar dars rejasiga mos keladigan o'quv videolarini topish uchun YouTube'dan foydalanishlari mumkin.

3. Texnologiyaga asoslangan loyihalarni qo'shing: Texnologiyani boshqa fanlar bilan yaxshiroq integratsiya qilish uchun o'qituvchilar o'quvchilarga o'rganayotgan mavzulari asosida loyihalarni belgilashlari mumkin. Masalan, tarixni o'rganayotgan talabalardan raqamli vaqt jadvalini yaratish, til o'quvchilaridan esa o'qigan hikoyasi asosida qisqa video yaratish so'ralishi mumkin.

4. Virtual dala sayohatlari: Virtual dala sayohatlari yordamida o'quvchilar boshqa yo'lda qila olmaydigan joylarga tashrif buyurishlari mumkin. O'qituvchilar Google Earth va Skype kabi dasturlardan talabalarni tarixiy diqqatga sazovor joylarga virtual

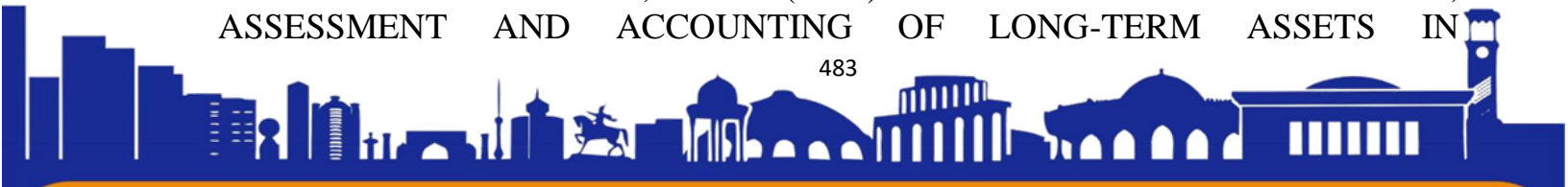
ISSN (E): 2181-4570

sayohatga olib borishlari yoki ularni dunyoning turli burchaklaridan kelgan mehmon ma'ruzachilar bilan bog'lashlari mumkin.

Xulosa. Texnologiyaning boshqa fanlar bilan integratsiyalashuvi bir necha yil oldin mumkin bo'lmagan ta'lim imkoniyatlarini beradi. Texnologiya o'quvchilarga turli fanlarni chuqur tushunish imkonini beruvchi interaktiv va qiziqarli o'quv tajribasini yaratish imkoniyatiga ega. O'qituvchilar o'z darslarini rejalashtirishda texnologiyani qabul qilishlari kerak va ular ta'lim texnologiyasidagi eng so'nggi ishlanmalarni o'rganishga harakat qilishlari kerak. Texnologiyaning imkoniyatlarini tan olgan holda, o'qituvchilar o'quvchilarning faolligini rag'batlantiradigan muhitni yaratishi mumkin, natijada ta'lim natijalari yaxshilanadi. Texnologiyalar o'rganishga yondashuvimizni tubdan o'zgartirdi hamda o'quvchilar va o'qituvchilarga o'rganishni yanada qiziqarli va samarali qilish uchun vositalarni taqdim etdi. Texnologiyani boshqa fanlar bilan integratsiyalash o'quvchilarda ijodkorlikni, tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini va jamoada ishlashni rivojlantirishga yordam beradi. U yanada interaktiv va shaxsiylashtirilgan o'rganish tajribasini taklif qiladi va talabalarni tobora ortib borayotgan texnologik dunyoga tayyorlaydi. Shunday ekan, o'qituvchilar o'quvchilarni kelajakdagi muvaffaqiyatga tayyorlash uchun dars rejalariga texnologiyani kiritishda davom etishlari zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Rustamovna, T. G. (2023). МАКТАБДА ТЕХНОЛОГИЯ ФАНИНИНГ О'QITILISHI ASOSLARI. ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ, 17(4), 91-94.
2. ХАКИМОВ, Ф. А. (2023). ПРИНЦИПЫ ПРИЗНАНИЯ, ОЦЕНКИ И УЧЕТА ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВОВ НА ОСНОВЕ МЕЖДУНАРОДНЫХ СТАНДАРТОВ. *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences*, 3(5), 669-676.
3. Abdusattorovich, K. F., & Asliddinovna, N. N. (2023). IMPROVING ACCOUNTING FOR LONG-TERM ASSETS IN ACCORDANCE WITH INTERNATIONAL STANDARDS. *European International Journal of Multidisciplinary Research and Management Studies*, 3(05), 115-121.
4. Khakimov, F. A., & Turanov, M. S. (2022). The Economic Essence of Profit and the Initial Theoretical Foundations of its Formation. *Eurasian Research Bulletin*, 6, 95-97.
5. Abdusattorovich, K. F. (2022). PRINCIPLES OF RECOGNITION, ASSESSMENT AND ACCOUNTING OF LONG-TERM ASSETS IN

INTERNATIONAL ACCOUNT TEMPLATES. *Web of Scientist: International Scientific Research Journal*, 3(11), 1133-1138.

6. Арзикулов, Ф. Ф., & Мустафакулов, А. А. (2020). Возможности использования возобновляемых источников энергии в узбекистане. *НИЦ Вестник науки*.

7. Мустафакулов, А. А., Джуманов, А. Н., & Арзикулов, Ф. (2021). Альтернативные источники энергии. *Academic research in educational sciences*, 2(5), 1227-1232.

8. Solidjonov, D., & Arzikulov, F. (2021). WHAT IS THE MOBILE LEARNING? AND HOW CAN WE CREATE IT IN OUR STUDYING?. *Интернаука*, (22-4), 19-21.

9. Куланов, Б. Я., & Саодуллаев, А. С. (2021). Развитие альтернативных источников энергетики Узбекистана. In *НАУКА, ОБРАЗОВАНИЕ, ИННОВАЦИИ: АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ И СОВРЕМЕННЫЕ АСПЕКТЫ* (pp. 29-32).

10. Solidjonov, D., & Arzikulov, F. (2021). WHAT IS THE MOBILE LEARNING. AND HOW CAN WE CREATE IT IN OUR STUDYING, 22-4.

11. Мустафакулов, А. А., & Джуманов, А. (2020). Использование альтернативных источников энергии в горных районах джизакской области узбекистана. *Интернаука*, (41-1), 73-76.

12. Dilmurod, R., & Fazliddin, A. (2021). Prospects for the introduction of artificial intelligence technologies in higher education. *ACADEMICIA: an international multidisciplinary research journal*, 11(2), 929-934.

13. Ruzieva, Sadoqat. "МАКТАБГАЧА YOSHDAGI BOLALARNI TARBIYALASH VA RIVOJLANTIRISHDA FAOLIYATNING O 'RNI." *Buxoro davlat universitetining Pedagogika instituti jurnali* 1.1 (2021).

14. Umirbonu, O. (2022). TEXNOLOGIYA FANINING TALIM JARAYONIDAGI AHAMIYATI. *Journal of new century innovations*, 13(2), 3-5.

15. Zaripboyevna, M. G., Dushamboevna, J. S., & Nuraddinovna, R. (2022). TEXNOLOGIYA FANINING OLTIN QOIDALARI. *Scientific Impulse*, 1(5), 1794-1797.

16. Qilicheva, M., & Abdullayeva, N. (2023). TEXNOLOGIYA FANINI O'QITISHNING ZAMONAVIY METODLARI. *Zamonaviy dunyoda innovatsion tadqiqotlar: Nazariya va amaliyot*, 2(2), 14-16.

